GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seria garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 145. Sâmbătă, 4 (16) Iulie. 1887.

Brașovŭ, 3 Iulie 1887.

Imbătați de neașteptatele succese, ce le-au dobênditŭ stăpânulŭ lorŭ la alegerile trecute dietale, — cu ce mijlóce scimŭ prea bine — cei dela „Nemzet“ fantaséză érăși de „unitatea culturei maghiare.“ „Cultura maghiară, ḍicŭ ei, va oferi locuitorilorŭ acestei țĕrĭ mijlócele, ca sĕ pótă susținé cu succesŭ lupta lorŭ pentru esistență folosindu-se de diferitele arme ale propriei conservărĭ.“

Aceste se potŭ ceti negru pe albŭ în Nr. 184 alŭ fóiei maghiare tiszaiste.

Va sĕ ḍică „cultura maghiară“ sĕ facă posibilă „lupta pentru esistență“ și „conservarea propria“ locuitorilorŭ țĕrii. Ciudată pretențiune!

Fóia jidano-maghiară a avutŭ fără îndoială în vedere numai esistența și conservarea propria individuală, nu și cea națională, căcĭ „unitatea culturei“, ce o pretinde ea, nu admite lângă națiunea maghiară și alte națiunĭ.

Făcêndŭ abstracțiune dér dela absurditatea ce stă în aceea de a pretinde dela individŭ ca sĕ-și asigure esistența și conservarea propria desbrăcându-se de totŭ ce constitue individualitatea sa, de limba, obiceiurile și cultura sa națională, vomŭ produce aḍi cetitorilorŭ noștri încă unulŭ din miile de esemple, carĭ ne dovedescŭ cum scie sĕ scutéscă „cultura maghiară“ averea și libertatea individului.

In unulŭ din numerii noștri trecuțĭ ni s'a fostŭ raportatŭ din comuna Iclandulŭ mare de pe Câmpiă o „bravură culturală“ săvĕrșită de unŭ proprietarŭ ungurŭ de acolo față cu unŭ bietŭ țĕranŭ românŭ.

„Cultivatulŭ“ Ungurŭ ceruse de repețite orĭ dela țĕranulŭ românŭ sĕ-i vêndă viia sa ce 'și-o cumpĕrase acesta încă inainte cu 18 anĭ; țĕranulŭ n'a voitŭ sĕ'șĭ dea viia cu nicĭ unŭ prețŭ.

Țĕranulŭ nostru, ca omŭ fără „cultură ungurésca“, n'a avutŭ parte sĕ fiă făcutŭ atentŭ că dreptulŭ sĕu de proprietate trebuia întabulatŭ; proprietarulŭ ungurŭ însĕ, sprijinitŭ de „cultura ungurésca“, i-a datŭ mâna sĕ afle despre acésta dela funcționarii ungurĭ și deunăḍile într'o bună diminéță se pomenĭ bietulŭ țĕranŭ românŭ, că viia lui s'a întabulatŭ pe numele proprietarului ungurŭ.

Cum s'a pututŭ face lucrulŭ acesta, nu se scie, destulŭ că țĕranulŭ românŭ fù deodată desproprietăritŭ, rĕmânêndŭ numai cu contractulŭ de cumpĕrare.

Din întêmplare nu multŭ după acésta îi arse unŭ obiectŭ proprietarului ungurŭ. Acésta a fostŭ de ajunsŭ, pentru ca elŭ cu „cultura“ sa sĕ bănuéscă pe țĕranulŭ desproprietăritŭ că a pusŭ foculŭ. Urmarea a fostŭ, că gendarmii au târîtŭ pe nenorocitulŭ Românŭ împreună cu unŭ fiu alŭ sĕu în temniță, rĕmâindŭ nevasta lui bolnavă și fără nicĭ unŭ ajutorŭ acasă.

Două lunĭ de ḍile s'au totŭ citatŭ martorĭ, că dóră-dóră se va găsi vre-unulŭ mincinosŭ. O babă bĕtrână și bolnavă a fostŭ dusă chiar cu trăsura proprietarului ungurŭ la judecătoriă, dér se vede că fasiŭnea nu i-a fostŭ după placulŭ noului „stăpânŭ“ alŭ viei, căcĭ sĕrmana femeiă a trebuitŭ sĕ se întórcă pe josŭ.

In cele din urmă, nevinovații țĕranĭ au trebuitŭ sĕ fiă pușĭ în libertate. Ducêndu-se la preotulŭ lorŭ, i-au spusŭ ce au pățitŭ: că pârcălabulŭ i-a băgatŭ într'o odaiă și a începutŭ a'i pălmui, ca sĕ spună de incendiu; pe fiulŭ țĕranului după ce i-a ferecatŭ mânile în fierŭ legându-lŭ fedeleșŭ, pârcălabulŭ cu unŭ bĕțŭ de trestiă l'a bătutŭ peste capŭ, mânĭ și picióre până ce s'a ostenitŭ.

Așa s'a sfĕrșitŭ unŭ actŭ de „cultură“ ungurésca care, după „Nemzet“, e menită a apĕra esistența individului. Etă cum i s'a ușuratŭ și asiguratŭ esistența țĕranului din vorbă prin „cultura“ ungurésca: a fostŭ despoiatŭ mai ântêiu de proprietate, apoi băgatŭ în temniță cu fiu-sĕu pe nedreptŭ, acolo maltratațĭ și torturațĭ amêndoi, cucuruzele le-au rĕmasŭ nesăpate, ér femeea casei bolnavă în patŭ și copii plângêndŭ acasă și neîngrijițĭ.“

Asta 'i „cultura“ cu care vrea se ne „fericéscă“ stăpânirea ungurésca? Ne 'ndoimŭ că măcarŭ între sĕlbaticii din centrulŭ Africei o asemenea cultură ar mai puté găsi aḍi tĕrêmŭ.

Dér vomŭ mai revenĭ la acestŭ casŭ revoltătorŭ.

Din afară.

O scrisóre din St. Petersburgŭ publicată de „Corespondența Politică“ ḍice, că **guvernulŭ rusŭ nu va modifica purtarea sa cu privilegiulŭ ultimelorŭ evenimente bulgare.** Elŭ va mănține atitudinea sa reservată. Acum Rusia persistă a reclama retragerea regențilorŭ, disolvarea Sobraniei și nouĕ alegerĭ, a cărorŭ independență ar fi garantată. Câtŭ pentru acceptarea tronului bulgarŭ de către prințulŭ de Coburgŭ, acésta acceptare n'ar putea sĕ aibă decâtŭ unŭ caracterŭ platonicŭ, Rusia fiindŭ greu dispusă sĕ adereze la nisce combinațiunĭ, carĭ au de scopŭ sĕ instaleze sub órecare formă legală unŭ prințŭ la Sofia. Rusia va eși însĕ din rolulŭ ei pasivŭ, când puterile arŭ recunósce alegerea făcută de Sobraniă.

Campania pressei oficióse germane întreprinsă **contra Rusiei și Franciei**, continuă cu aceeași violență.

Șeiculŭ afganŭ Diemeleddin, actualmente în Moscva, întrebatŭ fiindŭ de unŭ colaboratorŭ alŭ „Gazetei de Moscva“, a ḍisŭ: „Am voitŭ sĕ vĕdŭ țéra ce formézà unica speranță a 60 de milióne de Musulmanĭ, carĭ aștéptă cu nerĕbdare protecțiunea Rusiei și liberarea de sub jugulŭ odiosŭ alŭ Englesilorŭ sumețĭ și cruḍĭ.

Nu de multŭ a fostŭ condamnatŭ în Lipsca **unŭ spionŭ francesŭ** cu numele **Klein.** Unele foi francese l'au lăudatŭ pe acesta, ḍicêndŭ că a spionatŭ din patriotismŭ. La acéstă glorificare rĕspunde „Nordd. Allg. Ztg.“ ḍicêndŭ: „Este o deplină perversiune a principiilorŭ morale în Francia, décă foile francese nu se sfiescŭ a lăuda pe unŭ spionŭ plătitŭ cu banĭ — căpĕta 200 francĭ pe lună — ca erou și martirŭ. Din rĕsboiulŭ de independință americanŭ a fostŭ glorificatŭ de Coopee unŭ spionŭ, dér acestŭ omŭ a spionatŭ numai din iubire de patriă și n'a primit nicĭodată nicĭ un ban, nicĭ vr'un favorŭ. I-a fostŭ reservatŭ Franciei de a ridica pe unŭ spionŭ plătitŭ peste trépta ómenilorŭ cinstițĭ și a-lŭ adora.“

In tonulŭ acesta amăritŭ polemiséză foile germane **contra Franciei.** Din când în când însĕ îi mai dau câte unŭ ghioldŭ și **Rusiei.** Astfelŭ „Kölnische Ztg.“, vorbindŭ de demonstrațiunile pentru Boulanger, ḍice că celorŭ din Petersburg trebue sĕ le fiă rușine de rătăcirea, ce-a comis'o simțĕmêntulŭ monarchicŭ în Rusia, simpatisândŭ cu generalulŭ Boulanger.

Dér numita fóiă nu speră cu tóte astea că se va schimba politica rusésca. Lumea din afară, ḍice ea, desperéză în posibilitatea séu în voința Rusiei de a se rupe de partida francesă a revanșei și vede apropiindu-se timpulŭ unui **rĕsboiu europénŭ,** vede Germania sângerândŭ pe câmpurile de bataie, spre a păstra ceea ce a câștigatŭ înaintea Parisului. Timpurile suntŭ serióse, ḍice „Kölnische Ztg.“, de aceea puternicilorŭ din fruntea statelorŭ ar trebui sĕ le servéscă ca admoniare dovedile de nechibsuință, de destrêu și de poftă de resculare, ce le dau purtătorii ideii unei acțiunĭ comune a Franciei și Rusiei contra Germaniei.

In preséra **sĕrbĕtórei naționale** dela 14 Iulie a. c. liga Alsațo-lotaringianilorŭ a făcutŭ cunoscutŭ că va face o manifestațiune înaintea statuei de Strassburg în Parisŭ, dér spre a da acestei manifestărĭ unŭ caracterŭ mai grandiosŭ ca în anulŭ trecutŭ, partida protestului va defila dinaintea statuei în cea mai profundă tăcere. „Liniscea și demnitatea“, ḍice apelulŭ, „o recomandămŭ cameraḍilorŭ noștri, cum se cuvine fraților acelora, carĭ acasă la ei suferŭ pentru Francia“.

Șefulŭ ligei patriotice Paul **Deroulède** provócă pe membrii ei sĕ se presinte la 3 óre pe piața Concordiei, spre a face o demonstrațiune în tăcere. **Rochefortŭ** provócă pe partisanii sĕi sĕ se provédă cu fluere de signale, spre a **fluera** pe președintele republicei și pe miniștri când se vorŭ arĕta — Telegrama ce o primim astăḍĭ ne spune într'adevĕrŭ, că s'a făcutŭ încercare din partea intransigențilorŭ spre a fluera pe președintele republicei, dér că demonstrația a fostŭ impedecată de publiculŭ cel mare.

„Wiener Allg. Ztg.“ dela 14 Iulie aduce scirea sensațională, că în urma unui consiliu familiarŭ a **hotărîtŭ prințulŭ de Coburg sĕ refuse tronulŭ bulgarŭ.**

Cestiunea tronului bulgarŭ.

Ḍiarele francese, după cum era de prevĕḍutŭ, iau partea Rusiei în cestiunea alegerei principelui bulgarŭ. „République Française“ scrie:

Décă tênĕrulŭ principe iubesce aventurile, bine face că primesce corona ce i s'a oferitŭ. Nu se espune la cine scie ce periculŭ mare și într'o bună diminéță va puté scrie pe biletulŭ sĕu de visită „ex-principe“ séu póte chiar „ex-rege alŭ Bulgariei.«

D'altmintrelea puținŭ ne importă sĕ scimŭ ce va face tênĕrulŭ omŭ. Pentru noi este importantŭ sĕ cunóscemŭ atitudinea viitóre a Austriei. Décă este amestecată în complotŭ, décă voiesce sĕ-șĭ rĕsbune pentru nenoroculŭ vasalului sĕu, alŭ regelui Milanŭ, atuncĭ cestiunea póte deveni seriósă. Décă nŭ, atuncĭ nu este decâtŭ o glumă de carnavalŭ în mijloculŭ verei, care nu va face pe Rusia sĕ părăséscă distinsulŭ sĕu indiferentismŭ.

Francia și Germania.

Articululŭ de fondŭ alŭ lui „Pester Lloyd“ dela 13 Iulie n., edițiunea de diminéță, pentru tonulŭ sĕu alarmantŭ a fostŭ semnalatŭ pretutindenea prin telegrafŭ. Articululŭ se ocupă de relațiunile dintre Francia și Germania. Ḍice că *periculŭ celŭ mai mare pentru liniștea Europei amenință din occidentŭ. Ba Orientulŭ chiar cu tóte transformările sale posibile orĭ probabile atêrnă de asemenea numai de modulŭ cum decurge crisa în occidentŭ.* Decisiunile finale în Orientŭ stau

în legătură directă cu decisiunile din occidentulŭ Europei, ba atêrnă chiar de acestea.

Pacea Europei, ḑice „Pester Lloyd“, nu e condiţionată aḑî ee desfăşurarea cestiunei orientale, ci de raportulŭ dintre Germania şi Francia. Conducĕtorii de statŭ ai Germaniei sciu de multŭ şi au spus'o destulŭ de desŭ în gura mare, că esistenţa imperiului va trebui apĕrată încă odată în luptă crâncenă. La începutulŭ acestui anŭ ḑise prinţulŭ Bismarck, că lupta cu Francia e inevitabilă, póte isbucni în ḑece ḑile, în ḑece sĕptĕmânĭ orĭ abia în ḑece anĭ. Acésta va fi o luptă, faţă cu care rĕsboiulŭ din 1870/71 s'ar pute numi unŭ jocŭ de copii, va ajunge până la vĕrsarea celei din urmă picăturĭ de sânge a unuia din cei doi luptătorĭ. De atuncĭ lucrurile în Franţa s'au încordatŭ în cea mai îngrijitóre mĕsură.

„Pester Lloyd“ îşĭ întemeiază cele ḑise pe faptulŭ că naţiunea francesă, cu pré puţine esceptiunĭ, se însufleţesce în modŭ îngrozitorŭ de idea de rĕsbunare, care se întinde ca o epidemiă în întréga ţéră răpindŭ cu sine şi pe cele mai moderate elemente. Preşedintele Grèvy şi guvernulŭ nu mai potŭ înfrêna spiritele. Eroulŭ naţionalŭ Boulanger e consciu că în curêndŭ va fi rechematŭ sĕ'şĭ îndeplinéscă misiunea. Boulanger, deşi se dă de mare republicanŭ, aplanéză Orleaniştilorŭ terenulŭ, carĭ, precum se ḑice, i-au restituitŭ enormele perderĭ la bursă din propriele lorŭ casse. Afacerea Schnaebele a fostŭ folosită de Boulanger pentru speculaţiunĭ, dér Orleaniştii i-au rĕfuitŭ perderile la bursă. Boulanger, care la începutŭ a aspiratŭ la presidenţiă, nu mai lucréză în socotéla sa propriă, ci cu totulŭ în favórea altorŭ factorĭ, ca prin o acţiune mare în afară sĕ restabiléscă în Francia érăşĭ monarhiă.

Situaţia a fórte încordată. In Germania dispositiunea e fórte seriósă, nefiindŭ siguri nicĭ măcarŭ o ḑi, că nu se ivesce o catastrofă. Rusia acésta o şi aştéptă.

Demonstraţiunile pentru Boulanger.

Evenimentele petrecute la plecarea din Parisŭ a generalului Boulanger la Clermont-Ferrand au avutŭ o mare asemĕnare cu o revoltă. Deja la Hotelŭ de Louvre, unde era generalulŭ se adunase multă lume. Când eşi trăsura lui Boulanger, mulţimea încercà aci sĕ opréscă plecarea generalului. Dér trăsura mergea prea repede şi mulţimea nu putu decâtŭ sĕ totŭ strige alergêndŭ: „Vive Boulanger!« Când la gară Boulanger fu ḑăritŭ, mulţimea împresurà trăsura; unii ridicară pe susŭ pe Boulanger şi învălmăşela fu aşa de mare, încâtŭ generalului i se făcu rĕu şi optŭ agenţĭ trebuiră sĕ-lŭ conducă la unŭ vagonŭ de clasa a treia. Aci mulţimea rupse tóte barierele şi uşile de sticlă şi luà cu asaltŭ gara. Imbulḑéla devenì periculósă; 9 trenurĭ ce aveau sĕ plece seu sĕ sosescă, au trebuitŭ sĕ fiă oprite. Trenulŭ cu care era sĕ plece Boulanger, era împrejuratŭ de lume, încâtŭ nu putea sĕ se misce din locŭ. Totŭ mai năvăleau cete-cete, strigândŭ şi cântândŭ. Unii se urcau pe felinare, alţii chiar pe vagonulŭ in care şedea Boulanger. Mulţimea strigà: »Nu vei pleca! Indĕrĕtŭ la Parisŭ! La revistă! Trăiască Boulanger! Josŭ cu Grèvy! Josŭ cu ministerulŭ germanŭ (Rouvier)! Demisiune!«

Unŭ ofiţerŭ se adreséză cătră mulţime dicêndŭ: »Cetăţenĭ! Amŭ venitŭ sĕ onorămŭ pe generalulŭ Boulanger, pe întâiulŭ ministru, care a cutezatŭ sĕ pronunţe tare ideile republicane!' Sĕ strigămŭ decĭ; Trăiască republica! Mulţimea urlà: „Trăiască republica!“, intonéză marsilieza şi apoi cântă: »En revenant de la revue« şi „C'est Boulanger qui nous faut“ şi Deroulede ţinu o cuvêntare ḑicêndŭ: „După ce patrioţii au arătatŭ, că vorŭ sĕ onoreze pe generalulŭ, sĕ arate totodată, că suntŭ ómenĭ de ordine. S'a făcutŭ o manifestare cordială, dér acum trebue sĕ se înlesnéscă generalului misiunea şi demonstraţiunea sĕ se termine cu strigătulŭ: »Trăiască republica, Franţa şi Boulanger!' Apoi se împărţì o monetă comemorativă, care pe o parte avea chipulŭ lui Gambeta, pe cealaltă chipulŭ lui Chanzy şi inscripţia: „In amintirea generalului Boulager!«.

Câţiva agenţĭ poliţienescĭ şi şefulŭ de staţiă îşĭ dedeau tótă silinţa de a scóte mulţimea din vagóne şi a deschide drumulŭ. Insuşĭ Boulanger se ruga înḑadarŭ sĕ fiă lăsatŭ sĕ plece, că îi este rĕu. Fruntea îi era plină de marĭ picăturĭ de sudóre. Dér nimenĭ nu ceda; unii strigau séu cântau, alţii lipiau chipurĭ pe locomotivă, alţii érăşĭ desfăcură de trenŭ vagonulŭ, în care şedea Boulanger. Sbierândŭ şi cântândŭ, mulţimea începu sĕ împingă vagonulŭ îndĕrĕtŭ spre hală urlândŭ: „Nu va pleca! La Parisŭ îndĕrĕtŭ!« Generalulŭ trebuì sĕ se dea josŭ.

Se întrebuinţară totŭ felulŭ de viclenii spre a depărta lumea. Deputatulŭ Andrieux spuse, că la Charenton s'a adunatŭ multă oştire, care va sosì deodată; apoi puseră sĕ şuere locomotiva şi sĕ se vestéscă sosirea trenului acceleratŭ. Poliţia vrea celŭ puţinŭ sĕ goléscă linia; mulţĭ ómenĭ vreau sĕ se trântéscă pe şine spre a opri plecarea lui Boulanger. In acestŭ timpŭ generalulŭ, câţiva deputaţĭ şi ofiţerĭ reuşescŭ a se urca pe locomotiva No. 132. Dér şi acésta fu îndată ocupată de ómenĭ, însĕ când maşina se puse în mişcare toţĭ săriră josŭ. In fine maşina putu pleca spre Charenton; trenulŭ de călĕtorĭ a plecatŭ mai târḑiu. Era unŭ ce într'adevĕrŭ fantasticŭ a vede acea mulţime fanatisată ridicândŭ în susŭ stégurĭ, sbierândŭ, cântândŭ, strigândŭ: Trăiască Boulanger! ameninţândŭ pe preşedintele Republicei şi guvernŭ, pe când mulţĭ se urcau pe coperişele vagonelorŭ, de unde au trebuitŭ sĕ fiă daţĭ josŭ unulŭ câte unulŭ.

Generalulŭ sosindŭ în Clermont-Ferrand fu primitŭ în modulŭ celŭ mai simpaticŭ: a fostŭ o adevĕrată intrare triumfală. Multe case erau împodobite. In oraşŭ veniseră mulţĭ visitatorĭ. Generalulŭ primì consiliulŭ municipalŭ şi autorităţile. Primarulŭ i-a rostitŭ unŭ discursŭ fórte frumosŭ, numindŭ pe Boulanger patriotulŭ care s'a dedicatŭ reorganisărei armatei, şi care e devotatŭ instituţiunilorŭ liberale. Boulanger rĕspunse că s'a dedicatŭ armatei şi mărirei ţĕrii. „Nicĭ o putere din lume, ḑise elŭ, nu va pute rupe legătura ce-lŭ légă cu poporaţiunea din Clermont'. In timpulŭ primirei mulţimea adunată înaintea hotelului striga: „Trăiască Boulanger!“

„*Figaro*“, vorbindŭ despre demonstraţiunea dela gara Lyon, ḑice că Boulanger se putea pune în fruntea acelor mii de ómenĭ, sĕ isgonéscă pe Grèvy şi sĕ se pună sĕ dórmă în Elysée, poliţia nu l'ar fi împedecatŭ. Acesta'i unŭ jocŭ periculosŭ; se începe o manifestaţiune în glumă şi sfĕrşitulŭ e: împuşcăturĭ de tunurĭ şi de puscĭ. „*Republique Francaise*“ ḑice că generalulŭ a fostŭ condusŭ ca unŭ Cesare. „*Autorité*“ scrie, că s'a strigatŭ: „Pune-te în fruntea nóstră generale şi noi mergemŭ cătră Elysee!“ „*Intrasigeant*“, „*Lanterne*“ şi alte ḑiare intransigente aprobă demonstraţiunea.

Republicanii se temŭ cumplitŭ de popularitatea ce o are generalulŭ, care ar pute fără veste sĕ dea o lovitură de statŭ. Ḑiarele republicane cele mai multe îşĭ esprimă acéstă temere şi cerŭ a se lua mĕsurĭ pentru siguranţa republicei.

Foile germane, îngijate şi ele de popularitatea lui Boulanger, ţinŭ unŭ limbagiu din ce în ce mai violentŭ contra Franciei.

SCIRILE ḐILEI.

Cu ocasiunea unei inspecţiunĭ făcnte deunăḑile gimnasiului din *Blaşiu* de cătră inspectorulŭ ungurescŭ, precum ni se relatase, acesta şĭ a esprimatŭ mulţămirea sa pentru *progresulŭ* făcutŭ de studenţii clasei VIII *în limba unguréscă*, din parte-ne amŭ pusŭ întrebarea, că óre din limba română e sporulŭ baremĭ totŭ aşa de mare ca celŭ din limba unguréscă? Étă acum ce ni se scrie din Blaşiu, cu data de 11 Iulie, de cătră acelaşĭ informatorŭ: „Cunoscândŭ acum resultatulŭ obţinutŭ la esamenulŭ de maturitate, mĕ simtŭ moralminte îndemnatŭ a rĕspunde şi la întrebarea acésta. *Rĕspunsurile* ce s'au datŭ *din limba română* — cu durere adêncă în sufletŭ cautŭ sĕ mărturisescŭ — au fostŭ de totului totŭ *rele*, încâtŭ, ḑeu, nu sciu décă s'au mai auḑitŭ cândva aicĭ din studiulŭ limbei materne rĕspunsurĭ atâtŭ de slabe, aşa că pre lângă considerărĭ numai au putută mai mulţĭ, afară de unulŭ, sĕ scape fără a fi picaţĭ. De ce óre acéstă părtinire acolo unde n'are locŭ? Merită óre cineva sĕ absolveze fără a avé şi ceva cunoscinţă de literatura limbei sale? Acestea a trebuitŭ sĕ vi le împărtăşescŭ, pentru ca conscienţa sĕ nu mĕ mustre. *Amiculŭ.* — Conducĕtorii scólei din Blaşiu gândéscă-se seriosŭ la resultatele acestui progresŭ în regresŭ alŭ studiului limbei române.

—x—

»Patrioţii' se omóră şi după alegerĭ, décă la alegerĭ n'au avutŭ ocasiune şi timpŭ. Unŭ gentry din *Oradea mare*, fostulŭ vice-notarŭ George *Komlossy*, fu împuşcatŭ în duelŭ de proprietarulŭ Bela *Mandel.* Fără sĕ se cunoscă, se certaseră la alegerĭ. Komlossy, cercetândŭ după numele contrarului sĕu şi aflându-lŭ, îlŭ provocà la duelŭ cu pistolulŭ, în care fu împuşcatŭ. Procurorulŭ instruesce casulŭ.

—x—

Ministrulŭ Trefortŭ, la propunerea colegiului profesorilorŭ rĕposatei *academii de dreptŭ din Sibiiu*, a încuviinţatŭ ca acei *jurişti*, carĭ suntŭ în restanţă cu unŭ esamenŭ, sĕ-lŭ depună până la finele lui Septemvre.

—x—

Contele Maximilian Vasquez-Pinos, născutŭ în Graz, de 35 anĭ despărţitŭ de soţiă, actualmente în Budapeşta; apoi *Contelele Ludovic Vasquez* născutŭ în Treiscaune din comit. Zolyom, de 28 anĭ, nensuratŭ, şi *contele Aladar Vasquet*, ambii aceştĭ din urmă cetăţenĭ ungarĭ şi proprietarĭ, *suntŭ urmăriţĭ toţĭ pentru crima de înşelătoriă* prin contractarea înşelătore de datorii. — Interesantă treime contéscă!

—x—

Opidulŭ *Babaszek* din comitatulŭ *Sohl* a arsŭ la 10 Iulie n. S'au nimicitŭ 121 case cu edificiile laterale. O femeiă a peritŭ în flacărĭ, mai mulţĭ copii au dispărutŭ.

—x—

Principele *Fredericŭ de Hohenzollern*, fratele Regelui Carolŭ, după o şedere de câteva sĕptĕmânĭ în România, s'a reintorsŭ în Germania.

—x—

Petrecere de vară se va arangia la 24 Iulie st. n. a. c. în sala scólei normale din *Monorŭ* din partea junimei studióse din jurŭ. Venitulŭ curatŭ e destinatŭ pentru fondulŭ înfiinţândei scóle de fetiţe din Monor. Preţulŭ intrărei: de persónă 70 cr., în familiă de persónă

FOILETONU.

(3)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

I.

Cununia cu Marea.

Cortegiulŭ pornise; trecu de Lido înaintândŭ mereu. Flotila ajunsese la îmbucătura dela Brenta şi se ḑăreau departe colibele pescarilorŭ, când dogele ridicandŭ mâna, dete semnalulŭ de oprire.

Indată ce rĕsunà fluerulŭ comandantului, cele douĕ rêndurĭ de lopătarĭ scóseră din apă lopeţile lorŭ poleite. Bucentaurulŭ îşĭ mai urmà drumulŭ câte-va minute, pe urmă rĕmase nemişcatŭ.

Atuncĭ regele se suì pe unŭ tronŭ acoperitŭ cu unŭ uraniscŭ care îi era reservatŭ în partea cea mai înaltă a capului dinapoi alŭ corăbiei, şi d'acolo rosti unŭ discursŭ lungŭ, negreşitŭ despre gloria Veneţiei.

Deşi era apróре de 70 de anĭ, Francesco Foscari vorbea cu o voce limpede, tare, puternică; însĕ la poporulŭ acesta iute, sgomotosŭ, gîlcevitorŭ, tăcerea nu putea fi multă vreme menţinută. Aşa că vorbele dogelui nu putură fi auḑite decâtŭ de nobilii pasagerĭ ai Bucentaurului, carĭ ascultau séu păreau c'ascultă întro tăcere respectuósă. Ş'apoi pretutindenĭ împrejurŭ era o gălăgiă veselă, unde nu se putea nimenĭ înţelege, de vreme ce fiăcare se'nălţa pe gondole interpelândŭ cu o vioiciune curatŭ italiană pe vecinii din faţă orĭ d'alăturĭ şi vecinii aceştia împedecându-lŭ, nu d'a auḑì, lucru de care nimenĭ nu se tulbura, ci d'a vedé, ceea ce era însemnatŭ lucru.

Adevĕrulŭ este că singurulŭ lucru de care se îngrijau cele câteva mii de persóne cocoţate pitorescŭ pe tóte acele luntre, era d'a vedé pe dogele cununându-se cu Adriatica, adecă aruncândŭ inelulŭ sĕu de aurŭ în mare.

Imaginaţia superstiţiósă a Veneţianilorŭ punea nu scimŭ ce preţŭ misteriosŭ pe simbolulŭ representatŭ prin ceremonia acésta ciudată. Ei trăgeau semne din cele mai micĭ împrejurărĭ ce se produceau.

Celŭ mai micŭ incidentŭ era cu evlaviă băgatŭ în sémă şi comentatŭ mai târḑiu de gondolierii întinşĭ la sóre pe lespeḑile cheului, orĭ de pescarii carĭ îşĭ aruncau mrejile dincolo de lagune.

Totulŭ avea unŭ înţelesŭ şi servea ca semnŭ. Décă inelulŭ eşea greu din degetulŭ dogelui, era semnŭ sigurŭ de încurcăturĭ grele de administraţia internă a Republicei; décă se'nvêrtea în aerŭ în căderea lui, fómetea ameninţa pe poporulŭ sĕracŭ; décă căḑêndŭ în Mare sărea apa împrejurŭ, însemna rĕsboiu cu Sarrasinii; ér décă intra în Mare fără a'i bîrci suprafaţa, Veneţia putea sĕ s'aştepte la unŭ anŭ de prosperitate şi de belşugŭ nespusŭ.

Se vede dér că prevestirile rele erau multŭ mai multe la numĕrŭ decâtŭ cele bune, ceea ce nu împedeca pe Veneţia din secululŭ alŭ XV-lea ca sĕ fiă puterea cea mai bogată şi mai temută din Europa.

Francesco Foscari, după ce'şĭ isprăvì discursulŭ, făcu doi paşĭ înainte ca sĕ fiă apróре de cunună şi se pregătì s'arunce inelulŭ în mare.

Dogele era atuncĭ unŭ bĕtrânŭ ca de 70 de anĭ; mânile nu'i mai erau agere, mai cu sémă că odată fusese isbitŭ în umĕrulŭ stângŭ d'o sbucnitură de obuzŭ. Tótă partea aceea era apróре paralisată, aşa că inelulŭ ducalŭ pe care'lŭ purta în degetulŭ celŭ micŭ alŭ mânei drepte luneca uşorŭ, trasŭ de degetele mânei stângĭ. Dogele scia ce superstiţiă are poporulŭ, începea sĕ-şĭ piarḑă răbdarea, începea sĕ se roşéscă.

— Dér ce nenorocirĭ grozave ameninţă Veneţia? părea a ḑice obrazele asistenţilorŭ.

In sfîrşitŭ Francesco Foscari isbutise sĕ smulgă inelulŭ şi ridicându-lŭ în aerŭ ḑise cu glasŭ tare:

— Veneţianĭ, voi murmuraţĭ, fiindcă vîrsta a îngheţatŭ mâna unui bĕtrânŭ. Cu tóte acestea mulţĭ dintre voi sciu, că mai bine de patruḑecĭ de anĭ pe rêndŭ totŭ mâna acésta a mânuitŭ sabia pentru apĕrarea statului. Vorbéscă vechii mei tovarăşĭ de arme, carĭ suntŭ aci, şi spue, déc'au uitatŭ pe bĕtrânulŭ lorŭ generalŭ.

— Nu! nu! rĕspunseră vocĭ numeróse.

— Aveţĭ dér încredere în dogele vostru şi credinţă în Provedinţa, care n'a încetatŭ nicĭodată d'a veghia asupra binelui statului! ḑise Francesco Foscari.

— Da! da! rĕspunseră aceleaşĭ vocĭ.

Dogele urmà:

— In numele vostru alŭ tuturorŭ, în numele nobleţei, care mĕ încungiură, în numele poporului, care m'aude, în numele Veneţiei pe care o represintŭ, în numele sf. Marcu patronulŭ ei, eu, Francesco Foscari, doge alŭ Veneţiei, pentru a optŭspreḑecea óră oferŭ inelulŭ meu ducalŭ Mărei acesteia, ca semnŭ de cununiă.

Isbucnì o aclamaţiă lungă. Tóte capetele se des-

50 cr. Inceputulŭ la 5 óre p. m. P. St. familii suntŭ rugate a se ingriji pentru viptuale deorece aici nu se potŭ căpĕta. *Monorŭ*, 10 Iulie 1887. Pentru comitetŭ: Vasilie *Duma* preşedinte. Ioanŭ *Popŭ* secretarŭ. NB. Ofertele marinimóse se primescŭ cu mulţămită şi se vorŭ chita pe cale diaristică.

Bibliograficŭ. Prin rescriptulŭ ministrului de culte şi instrucţiune de sub nr. 25,88) s'a aprobatŭ *„Geografia Ungariei şi elemente din geografia generală — editura a VI de Dr- Nicolau Popŭ*, ca manualŭ pentru şcólele nóstre poporale.

A eşitŭ de sub tipară volumulŭ II din importanta lucrare: **Luptele Românilorŭ** în resbelulŭ pin 1877—78. de d. T. C. Văcărescu, fostŭ ministru plenipotenciarŭ şi mareşalŭ alŭ Curţei, colonelŭ în reserva armatei române Acestŭ volumŭ, care tratéză de *Luptele în Bulgaria*, cuprinde peste 430 pagine; formatŭ mare şi e frumosŭ tipăritŭ pe hârtie velină. Preţulŭ 5 lei. Acéstă insemnată operă o recomandămŭ atenţiunei tuturorŭ. Se scie că ea a fostŭ premiată de *Academia română*.

De sub codrulŭ Sĕlagiului, 5 Iulie 1887.

Imĭ iau voiă a vĕ raporta pe scurtŭ şi despre decursulŭ alegerei dietale din Cehulŭ Silvaniei. Alegerea s'a întêmplatŭ cum sciţĭ în 21 Iunie. Candidatŭ a fostŭ guvernamentalulŭ Nemenyi Ambrus (Neumann Abraham), contra-candidatŭ n'a fostŭ.

Oi câlbejite, precum pe alte locurĭ, aşa şi la noi au fostŭ, dintre carĭ pe celea carĭ au fostŭ de mórte câlbejite nu potŭ sĕ le tacŭ: Dintre preoţĭ a fostŭ *Gregoriu Popŭ* din Galatigu şi *Ioanŭ Mercia* din Benefalĕu.

Ţinêndu-se de cătră „patrioţii« perciunaţĭ o adunare în Cetu, încă înainte de alegere cu două săptĕmânĭ, unde s'au vorbitŭ câte secĭ şi uscate, firesce totŭ în limba priveligeată, s'a suitŭ pe urmă pe tribună popa Grigore şi a începutŭ a rĕcni voindŭ a întórce pre românesce linguşirile »patriotice« cătră poporŭ, dér se făcŭ numai de rîsŭ şi se blamă numai căci Românĭ nicĭ n'au prea fostŭ de faţă.

Éră popa Mercia, cu ocasiunea înfăţişărei numitului candidatŭ, a eşitŭ întru întêmpinare departe de 3 ore şedêndŭ în fundulŭ carului singurŭ dintre Românĭ:

Dintre învĕţătorĭ a fostŭ la alegere *Vasiliu Sasu* învĕţătorŭ pe Someşŭ comuna anume nu i-o sciu, şi *Vasiliu Costinaşŭ* din Ciuta, éstŭ din urmă până acum 3—4 anĭ a fostŭ totŭ servitorŭ, ér acum e „luminătorŭ" de poporŭ. Am înţelesŭ că şi alţĭ câţiva dintre preoţĭ au fostŭ de faţă darŭ ferindu-se şi ascundêndu-se nu i-am vĕdutŭ. Sĕ póte că le-a fostŭ mai ruşine pentru că suntŭ mai marĭ la barbă. Dintre poporŭ alegĕtorĭ românĭ au participatŭ de acolo de unde conducĕtorii au lucratŭ pe o mână cu puterniculŭ Nemenyi, însĕ au fostŭ şi comune de unde nu s'a presentatŭ nimenea. Onóre bravilorŭ conducĕtorĭ Stefanŭ Popŭ preotŭ şi Andreiu Simonca posesorŭ din Babţa!

A urmatŭ în fine banchetulŭ unde şi-a umplutŭ Gregoriu Popŭ burta, încâtŭ nu-lŭ cuprindea cureaua.

De altmintrea potŭ dice că Românĭ n'au luatŭ mulţĭ parte la alegere, numaĭ aceia, carĭ au fostŭ plătiţĭ, dér cei ce au fostŭ de faţă la adunarea naţională în Băsescĭ au audiŭ vorbirea plină de focŭ a demnului naţionalistŭ şi luptătorŭ Georgiu Popŭ, nu s'au lăsatŭ înşelaţĭ. *Codreanulŭ.*

Noulŭ prinţŭ alŭ Bulgariei.

Prinţulŭ Ferdinandŭ de Koburg s'a nâscutŭ la 26 Februarie 1861, decĭ e adĭ în vêrstă de 27 anĭ. Elŭ stă în raporturĭ de rudeniă cu tóte familiile domnitóre mai importante europene: unŭ frate alŭ sĕu, Filipŭ de Koburg, e cumnatulŭ prinţesei imperiale austriace Stefania. Prinţulŭ Ferdinandŭ e nepotulŭ ducelui Ernest de Koburg, nepotŭ alŭ reginei Angliei şi vĕrŭ alŭ regelui de Portugalia; prin acesta e înruditŭ şi cu casa domnitóre italiană. Mama sa, princesa Maria Clementina, este fiica regelui Ludovicŭ Filipŭ. Rĕposatulŭ sĕu părinte, prinţulŭ Augustŭ de Koburg, alŭ cărui frate a venitŭ pe tronulŭ portugesŭ prin căsătoriă, a fostŭ maiorŭ-generalŭ în oştirea austriacă. Buniculŭ sĕu, Ferdinandŭ, a fostŭ frate mai mare alŭ prinţului Leopoldŭ, primulŭ rege alŭ Belgilorŭ, er fratele celŭ mai mare a fostŭ ducele domnitorŭ Ernest I, alŭ cărui primŭ fiu e acum duce domnitorŭ Ernest II, şi alŭ doilea fiu alŭ sĕu a fostŭ prinţulŭ regentŭ englesŭ Albert.

Prinţulŭ Ferdinand, ca şi părintele sĕu, e de confesiune catolică. Elŭ e o figură bărbătéscă frumósă, cu unŭ capŭ interesantŭ, unŭ nasŭ achiliu, o frunte înaltă, adumbrită de pĕrŭ desŭ şi negru, şi cu buze subţirĭ ca toţĭ Koburgii. Dela etatea de 7 anĭ elŭ a primitŭ în Viena educaţia cea mai îngrijită şi fiindŭ dintr'o familiă augustă totd'auna s'a avutŭ în vedere eventualitatea, că într'o di póte fi chematŭ la tronŭ.

Elŭ a studiatŭ cu mare zelŭ; esamenele depuse la Theresianum din Viena au fostŭ strălucite. Prinţulŭ cunósce bine limbile germană, francesă, englesă, italiană. Deja în timpulŭ studielorŭ, în vacanţe, a întreprinsŭ călĕtorii prin Germania, Francia, Anglia şi Italia. Afară d'asta prinţulŭ a primitŭ şi o instrucţiă temeinică militară. Terminându-şĭ studiele, prinţulŭ s'a consacratŭ serviciului militarŭ. Elŭ intră în regimentulŭ de husarĭ ducele de Würtemberg Nr. 11, în care împĕratulŭ ilŭ numi sub locotenentŭ. După unŭ anŭ cerŭ sĕ fiă transferatŭ la Linz într'unŭ batalionŭ de vĕnătorĭ, spre a-şĭ apropria practica şi serviciulŭ de infanteriă. Aci a îndeplinitŭ orice serviciu fără deosebire, ca toţĭ ofiţerii. Adĭ e locotenentŭ la husarĭ. De concedie se folosĭ spre a călĕtori mai pe la tóte curţile europene, între care şi la Petersburgŭ, unde a asistatŭ la căsătoria marelui duce Sergie la 1884 şi a fostŭ primitŭ cu mare favorŭ de Ţarulŭ Alexandru III şi decoratŭ cu marea cruce a ordinului Stanislau. La înmormêntarea regelui Alfonso alŭ Spaniei a representatŭ oficialŭ în Madridŭ pe unchiulŭ sĕu, ducele domnitorŭ Ernest de Koburg. De mai multe orĭ a fostŭ la Curtea din Lisabona.

Elŭ iubesce multŭ vĕnătórea de pasĕrĭ şi cântarea paserilorŭ; pasiunea sa e studiulŭ ornitologiei. Resultatulŭ activităţii sale pe acestŭ terenŭ este una din cele mai frumóse colecţiunĭ ornitologice din Viena. Ea se află în palatulŭ Koburg şi conţine cele mai marĭ şi mai preţióse exemplare de pasĕrĭ. Prinţulŭ Ferdinand îngrijesce fórte multŭ de aceştĭ favoriţĭ ai sĕi. Prinţulŭ imperialŭ Rudolfŭ, care de asemenea e unŭ mare ornitologŭ, a visitatŭ de mai multe orĭ colecţia prinţului Ferdinand.

Raportŭ poliţienescŭ.

Adĭ-nóptea la 2 óre a isbucnitŭ focŭ la fabrica de postavurĭ a lui Scherg din Blumĕna într'unŭ şoproŭ umplutŭ cu scândurĭ. Foculŭ a fostŭ în scurtŭ timpŭ localisatŭ şi stinsŭ. Causa, care a pricinuitŭ incendiulŭ, nu e cunoscută.

Mulţămită publică. — Domnilorŭ Vincenţiu Klenhart, Leonida Leonetti, Carolŭ Hajos şi N. Schonstein, ingineri pentru construirea liniei ferate vecinale M. Ludoşiu - Bistriţa, carĭ binevoiră a ne onora cu presenţa la esamenulŭ ţinutŭ în 26 Iuniu cu pruncii din scóla nóstră gr. cat. de aicĭ, pentru suma de 5 fl. v. a. dăruită pruncilorŭ de scólă, asemenea şi domnului Vasilie Moga, pretore supremŭ, care încă a dăruitŭ suma de 2 fl., v. a. totŭ spre acestŭ scopŭ, — în numele elevilorŭ meĭ le aducŭ prin acésta cea mai profundă mulţămită.

Mureşŭ-Ludoşŭ, în 30 Iuniu 1887.

Teodorŭ F. Negruţiu
învĕţ. grec. cat.

Mulţămită publică. Dómna Elena Filitis, nâscută Radovici, a binevoitŭ a pune la disposiţiunea Reuniunei femeilorŭ române din locŭ cuartirulŭ aflătorŭ în casa părintéscă şi constătătorŭ din 4 odăi, pentru ca aci sĕ se instaleze grătuitŭ internatulŭ Reuniunei.

Comitetulŭ Reuniunei îşĭ esprimă şi pe acéstă cale mulţămita sa pentru acestŭ actŭ generosŭ.

Braşovŭ, în 27 Iuniu 1887.

Agnes Duşoiu m. p. *Dr Nicolau Popŭ* m. p.
preşedintă. actuariu.

Avisŭ, esmisŭ din partea intendanţii corpului alŭ 12 de armată din Sibiiu. Pentru asigurarea furnisării de fĕnŭ, paiă de aşternutŭ, paiă pentru saltele şi lemne de focŭ la trupele armatei ces. reg. pe timpulŭ dela 1 Septemvre 1887 până la 31 Augustŭ 1888; apoi pentru două staţiunĭ ovĕsŭ pe timpulŭ dela 1 Septemvre 1887 până la 31 Decemvre 1888, se va ţiné pertractarea ofertelorŭ scrise în chipulŭ următorŭ:

In localulŭ ofic. intendanţii corpului de armată 12 pentru Mediaşŭ şi Cisnădiă la 20 Iulie 1887.

In 21 Iulie 1887 la magazinulŭ militarŭ ces. reg. de aprovisionare din Alba-Iulia pentru Alba-Iulia, Sebeşulŭ-Săsescŭ, Orăştiă, Abrudŭ şi Zlatna.

In 22 Iulie 1887 la magazinulŭ militarŭ ces. reg. şi aprovisionare din Braşovŭ pentru Codlea, Ghimbavŭ şi Hălchiu şi în *25 Iulie 1887* pentru Sânpetru, Feldióra, Cârstianŭ, Rĕşnovŭ şi Odorheiu. Condiţiunile de arondare, precum şi cuantitatea articulilorŭ de furnisatŭ se potŭ afla la institutele militare ces. reg. de aprovisionare din Sibiiu, Alba-Iulia, Braşovŭ şi Cluşiu, institutele din urmă posedŭ şi libele, carĭ se estradau pentru 4 cr.

Avis esmis din partea comisiunei comune de asigurare: Pentru asigurarea furnisărei de fĕnŭ, paiă de aşternutŭ şi altele şi lemne de focŭ pentru trupele ces. reg. şi de honvedĭ pe periodulŭ dela 1 Septemvre 1887 până la finea lui Augustŭ 1888 se vorŭ ţine următórele pertractărĭ:

In 14 Iulie 1887, în localulŭ ofic. de intendanţă a corp. 12 de armată din Sibiiu, pentru staţiunile: Sibiiu, Făgăraşŭ, Tĕrgulŭ-Mureşului şi Bistriţa.

In 15 Iulie 1887 la magazinulŭ militarŭ ces. reg. de aprovisionare din Alba-Iulia, pentru Alba-Iulia, Cluşiu şi Elisabetopole, (Ibaşfalĕu).

In 18 Iulie 1887 la magazinulŭ militarŭ ces. reg. din Braşovŭ, pentru staţiunea Braşovŭ.

Cantitatea şi soiulŭ articulelorŭ de furnisatŭ se potŭ afla dela oficiile politice, dela camerile comerciale şi industriale precum şi dela comandele militare. Condiţiunile de ex-arondare se potŭ afla la institutele de aprovisionare din Sibiiu, Cluşiu, Braşovŭ şi Alba-Iulia; ér pentru honvedime la comandele semi-brigadelorŭ, respective batalionelorŭ de honvedĭ. Bilete anume se potŭ procura cu 4 cr.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PARIS, 15 Iulie. — Serbarea naţională a decursŭ, abstrăgêndŭ de singuratice manifestaţiunĭ, în modŭ liniştitŭ şi demnŭ. Când Grevy şi miniştri sosiră la revistă, unŭ grupŭ de intransigenţĭ strigă: „Trăiéscă Boulanger!" Demisionaţĭ!" Voindu-se fluere, publiculŭ îi împedecă dela acésta prin strigătele precumpĕnitóre de „Trăiască Grevy*!* Trăiască republica!" La eşirea dela Bois de Boulogne o bandă de vr'o 300 individĭ voĭ sĕ oprĕscă în locŭ carĕle şi pe ci ce se aflau în ele sĕ-i constrângă a striga: „Trăiască Boulanger!" Ordinea însĕ a fostŭ în curêndŭ restabilită. S'au făcutŭ 12 arestărĭ.

DIVERSE.

Logodnă. — D-şóra *Mariti Vancea* şi d-lŭ *Aurelŭ Popŭ* fidanţaţĭ. *Blaşiu*, 9 Iulie 1887. — Sincerile nóstre felicitărĭ tinerilorŭ logodiţĭ!

Nihiliştii. — Din Moscva se scriu următórele: Nihiliştii, după ce au trimisŭ mai multe scrisorĭ ameninţătóre l'a mai mulţĭ comercianţĭ bogaţĭ, au datŭ focŭ la patru case; foculŭ a luatŭ proporţiunĭ marĭ. O mare emoţiune domnesce în oraşŭ.

Monstru. — Femeea Maria, soţia lui Nicolae Procagiu, din comuna Juguru, judeţulŭ Muscelŭ, în diua de 14 curentŭ a născutŭ o fată fără buza şi falca de susŭ a gurei şi fără nasŭ, avêndŭ numai o mică deschidetură în partea stângă din faţă, noua născută este în viĕţă.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

---

coperiseră. Pescarii şi gondolierii după gondolele lorŭ îşĭ mişcau în aerŭ bonetele lorŭ de lână. Francesco Foscari făcŭ semnŭ cu mâna că mai avea sĕ spue ceva. Se făcŭ tăcere numai decâtŭ.

— In numele capilorŭ Republicei mĕ însorŭ cu Marea, adică, pricepeţĭ bine simbolulŭ, cu Veneţia, adĭ formezŭ din nou cu valurile acestea, carĭ ducŭ corăbiile vóstre la marginile lumii, o alianţă aşa de strînsă, încâtŭ puterea Serenissimei Republicĭ se va întinde într'o di peste totŭ pămêntulŭ pe unde-lŭ atinge marea. Atuncĭ vremurile prorocite vorŭ veni şi Regina Adriaticei va fi Regina Universului.

Aclamările începură cu o intensitate, astfelŭ încâtŭ sĕmĕna a delirŭ. Patriotismulŭ veneţianŭ vorbise prin gura dogelui; mândria naţională era mulţumită şi în tótă mulţimea acésta pestriţată nu era pescarŭ sdrenţosŭ în gondola lui, care sĕ nu se crédă celŭ puţinŭ stăpânŭ alŭ universului.

Dogele aşteptă ca entusiasmulŭ sĕ se mai potolĕscă, pe urmă arĕtă poporului inelulŭ ducalŭ, semnŭ alŭ puterei sale, şi-lŭ lăsă sĕ-ĭ scape din degete.

Insĕ inelulŭ, în locŭ sĕ piară în valurile albastre ale Adriaticei, dimpotrivă cădŭ pe unulŭ din numerósele ornamente, carĭ decorau flancurile d'aurite ale Bucentaurului şi d'acolo se rostogolĭ pe o himeră alŭ cărui trunchiu monstruosŭ eşea din părĕtele corăbiei.

Incidentulŭ acesta căşună o emoţiune de nedescrisŭ. Nicĭodată nu se mai întêmplase aşa ceva. Fiecare se uita uluitŭ la altulŭ fără sĕ cuteze sĕ spue ce gândesce. Prevestirea era de siguru din cele mai nenorocite din câte fusese până acum. Dogele nu se cununase cu Marea ci cu unŭ monstru, care nepreşitŭ avea sĕ înghiţă Veneţia.

Omenii din poporŭ încremeniseră şi chiar nobilii călĕtorĭ ai Bucentaurului păreau tulburaţĭ şi câţiva dintre ei bombăneau:

— Décă dogele a îmbĕtrânitŭ prea multŭ şi nu mai póte sĕ'şĭ împlinéscă înalta lui funcţiune, sĕ'şĭ depue mandatulŭ! Dicea cei mai tinerĭ.

Bĕtrânii tăceau orĭ potoleau foculŭ tinerilorŭ, care se traducea astfelŭ în vorbe nesocotite, însĕ toţĭ păreau mâhniţĭ orĭ nemulţumiţĭ de nedibăcia lui Francesco Foscari,

Deodată se vĕdŭ unŭ felŭ de uriaşŭ apropiindu'şĭ luntrea de Bucentaur. Cum ajunse lângă elŭ se sculă, s'acaţă de o lopată a Bucentaurului şi cu ajutorulŭ mânilorŭ şi piciórelorŭ începŭ sĕ se sue pe corabie.

— Hei! este Ricardo, gondolierulŭ Ricardo! dise o voce.

— Voiosulŭ Ricardo! Bună diua, Ricardo! dise unŭ altulŭ.

— Da, eu sunt. Bună diua copii! dise colosulŭ aşedându-se fără ruşine pe spinarea himerei.

— Şi ce cauţĭ acolo, Ricardo? dise acelaşĭ glasŭ.

— O sĕ vedeţĭ!

Dialogulŭ acesta îndrăsneţŭ între doi ómenĭ din poporŭ în faţa dogelui şi a întregului senatŭ alŭ Veneţiei încruntase sprîncenile multorŭ nobilĭ de pe bordulŭ Bucentaurului. Fuse şi mai rĕu când se vĕdŭ ce urmă. Gondolierulŭ, pe care am audiŭ că-lŭ strigau Ricardo, luă inelulŭ ducalŭ de pe spatele himerei şi-lŭ asvîrli în Mare, unde cădŭ fără sĕ sară împrejuru'i nicĭ o picătură de apă.

(Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena

din 12 Iuliu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	101 25
Rentă de hârtiă 5%	87.90
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.19
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127,–
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 75
Bonurĭ rurale ungare	104.70
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.70
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104.70
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	104 90
Bonurĭ croato-slavone	104 —
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 75
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	122 75
Renta de hârtiă austriacă	81 55
Renta de arg. austr.	83.—
Renta de aurŭ austr.	112 25
Losurile din 1860	137.25
Acțiunile băncei austro-ungare	889 —
Act. băncei de creditŭ ung.	284 75
Act. băncei de creditŭ austr.	281.—
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 95
Napoleon-d'orĭ	10.03
Mărcĭ 100 imp. germ.	62 20
Londra 10 Livres sterlinge	126.60

Cursulu pieței Brașovu

din 13 Iuliu st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.62	Vênd.	8.64
Argint românesc	»	8.55	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9 97	»	10.02
Lire turcescĭ	»	11.30	»	11.34
Imperialĭ	»	10.30	»	10.34
Galbenĭ	»	5 89	»	5.93
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	100.—	»	102 -
» » » 5%	»	98.—	»	99 —
Ruble Rusescĭ	»	113.—	»	114.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Nr. 2636—1887.

Publicațiune,

referitóre la mai josŭ amintitele mĕsurărĭ de dare.

Conformŭ §§. 16 și 18 ai art. de lege 44 din 1883 se aduce la cunoscință generală, cum că consignațiunile mĕsurărei de dare înmanuate de inclitulŭ inspectoratŭ reg. de dare pentru periodulŭ anului 1887 zacŭ la subscrisulŭ oficiolatŭ de dare în decursŭ de 8 dile i. e. **din 18 — 25 Iulie a. c.** înainte de prândŭ dela 8—12 óre și după prândŭ dela 3—5 óre spre examinare din partea fiă-cărui și anume:

1. Conspectele mĕsurărei dărei de venitŭ de clasa I. și a II-a, cuprindêndŭ darea servitorilorŭ supușĭ dărei, darea meseriașilorŭ fără calfe, darea diurniștilorŭ etc., mai departe darea posesorilorŭ de case și de pămêntŭ cu a doua clasă.

2. Conspectele mĕsurărei de dare a dărei de venitŭ de a IV-a clasă, cuprindêndŭ acei individĭ, carĭ suntŭ în ocupațiune cu unŭ salarŭ anualŭ séu cu o simbriă, séu aceia carĭ capĕtă vr'o pensiune.

3. Conspectele mĕsurărei de dare după arunculŭ dărei de venitŭ după darea de casă și pămêntŭ.

4. Conspectele, cuprindêndŭ darea după cametele de capitalŭ și rente.

In contra amintitelorŭ mĕsurărĭ de dare póte ca sĕ-șĭ aștérnă fiă-care recursŭ **la inclitulŭ comitetŭ administrativŭ** și anume:

1. Acei supușĭ dărei, a cărorŭ dare din amintitele categorii a fostŭ deja mĕsurată în anulŭ trecutŭ. In acestŭ casŭ se póte asceme recursŭ în decursŭ de 15 dile i. e. **până inclusive 23 Iulie a. c.**

2. Acei dăjdierĭ, carĭ pentru prima óră suntŭ supușĭ dărei din amintitele categorii pro 1887, și anume acestŭ recursŭ are sĕ se aștérnă în decursŭ de 15 dile, începêndŭ cu diua inducerei datoriei lorŭ de dare în cólele lorŭ pentru solvirea dărei.

Recursele au sĕ se aștérnă la primarulŭ orășenescŭ respective la magistratŭ.

Recursele așternute după terminulŭ amintitŭ se respingŭ.

In fine se provócă toțĭ dăjdierii ca, spre scopulŭ amintirei dărei lorŭ în cólele de dare, sĕ se presenteze immediatŭ la subscrisulŭ oficiolatŭ.

Brașovŭ, 13 Iulie 1887.

Oficiolatulŭ orășenescŭ de dare.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și postaultimă.

Décă se ivescŭ iregularitățĭ la primirea diarului onor. abonațĭ suntŭ rugațĭ a ne încunosciința imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze.

ADMINISTR. „GAZ. TRANS.“

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.30	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	9.12	—	—
Timișŭ	—	9.35	—	1.45
Brașovŭ (		10.12	—	—
(	7 20		4 01	2.32
Feldióra	7 57	—	4.47	—
Apatia	8 24	—	5 28	—
Augustinŭ	8 47	—	5.59	—
Homorodŭ	9.29	—	6 49	—
Hașfaleu	9 37	—	8 35	—
Sighișóra (	10 53	—	9.02	—
(	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11 34	—	9 56	—
Mediașŭ	12.03	—	10.37	—
Copsa mică	12.26	—	10.59 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blașiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1 23	—	12,33	—
Teiușŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2 18	—
Vințulŭ de susŭ	2 49	—	2.48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.46	—	4 51	—
Apahida	5.01	—	5.28	Trenŭ de persóne
	5.21	—	5 56	
Clușiu	—	6 01	—	6 37
Nedeșdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbŏu	—	—	—	7 14
Aghirișŭ	—	—	—	7.29
Stana	—	—	—	7 56
Huiedinŭ	—	7.12	--	8 18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9 34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mezŏ-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10 47
Veneția-Orădii	—	—	Trenŭ de persóne	10 57
Oradia-mare (	—	9.11		11.07
(	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6 33
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	—	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	--
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11 05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12 02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2 01	—
Venția-Orădii	—	—	—	2 08	—
Fudi-Oșorheiu	—	—	—	2 19	--
Teleagŭ	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriș	—	—	—	5.53	—
Gl ărbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedișu	—	—	—	6.20	--
Clușiu (	—	10.31	—	6.38	--
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	1 19	—	—	—	7.36
Ghiriș	2 33	—	—	—	9.16
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1 11	—	—	—	10.—
Uióra	1 18	—	—	—	10.09
Vințulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2 25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2 50	—	—	—	12.34
Blașŭ	3.03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copșa mică	4.01	—	—	—	2.13
Mediașŭ	4 20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.55	—	--	—	3.31
Sigișóra	5 42	—	—	—	4 32
Hașfaleu	6 01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8 23
Feldióra	9 06	—	—	—	9 02
Brașovŭ (	9.46	5.37	—	—	9.52
(	—	—	1.55	—	—
Timișŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ (	—	6.47	—	—	--
(	—	11.30	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vințulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Șibotŭ	1.01	—	4.51
Orăștia	1 32	—	5.18
Simeria (Piski)	2 32	—	6 15
Deva	2 52	—	6.35
Branicica	3 23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4 08	—	7.40
Zam	4 25	—	8.11
Soborșin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9 33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10 27
Paulișŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovațŭ	8.28	—	11 25
Aradŭ	8 42	9.17	12.31
Szolnok (	—	2 32	4.59
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12 10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovațŭ	4.43	6.13	—
Gyorok	5 07	6.38	—
Paulișŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5 41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6 28	7.55	—
Soborșin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9. 8	—
Branicica	9 19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	—
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăștia	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11.43	12.—	—
Vințulŭ de josŭ	12 18	12.29	—
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiușŭ	1 29	1.41	—

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6 19	—	6.33
Németh-Ságh	6 44	—	6.58
Vinga	7.18	—	7.29
Orczifalva	7 47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșeni

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Hațegŭ	—	—	4 16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Banița	—	—	6 49
Petroșeni	—	—	7.12

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8 01
Aradŭ	9.27	--	8 1.

Petroșeni—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșeni	—	—	6.10
Banița	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7 37
Pui	—	—	8.20
Hațegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ